

Kisszállás Község Önkormányzat Polgármesterétől

6421 Kisszállás, Felszabadulás u. 28.
Tel.: 77/557-010, 77/557-020 Fax: 77 / 557-011
e-mail: polgarmester@kisszallas.hu

J a v a s l a t

Kisszállás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2015-2019. évekre szóló gazdasági programjára

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a Képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. A gazdasági program

- egyrészt értékeli az elmúlt ciklus programjának eredményeit, a kialakult gazdasági helyzetet,
- másrészt meghatározza azokat a legfontosabb elveket, illetve feladatokat, melyeket a Képviselő-testület a ciklus végére el szeretne érni, továbbá
- támpontot ad az éves költségvetési tervek elkészítéséhez.

A Képviselő-testület a **2011-2014.** évekre vonatkozó gazdasági programját a **45/2011.(III.30.)** ÖK számú határozatával fogadta el. Az időarányos végrehajtását a Képviselő-testület a 2014. október 9-i ülésén a **167/2014.(X.9.)** ÖK határozatával elfogadva az alábbiak szerint értékelte:

Összegezve

a 2011-2014. évekre elfogadott gazdasági programban meghatározottak végrehajtását

- 1.) Az önkormányzat kötelező és önként vállalt tevékenységeihez szükséges pénzügyi alapok biztosítása, az intézményhálózat működtetése. Az önként vállalt feladatok (idősek otthona) ellátás- és foglalkoztatás megőrzése melletti feladatátadás felkutatása és átadása. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás újbóli megszervezése, beindítása, önkormányzattól független működtetővel és finanszírozással.

Az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátását teljes körűen biztosítani tudta, mely annak is köszönhető, hogy a 2011. március 1-től közel két éven keresztül a Polgármesteri Hivatal köztisztviselői, az Óvoda teljes dolgozói állománya, a tanyagondnokok, a szociális étkeztetés feladaton dolgozó közalkalmazott, valamint az Általános Iskola 6 pedagógusa csökkentett munkaidőben látta el feladatát.

A 2013. január 1-től bevezetésre kerülő feladatfinanszírozásnak és az adósságkonszolidációnak köszönhetően az önkormányzat pénzügyi helyzete stabilizálódott.

2.) Az önkormányzati vagyonnal történő racionális gazdálkodás, felújítások, karbantartások, energia-racionalizálási feladatok megoldása, kivitelezése (intézmények fűtés, világítás korszerűsítése)

2 külterületi lakott ingatlan a tanyavédelmi program keretében benyújtott sikeres pályázatnak köszönhetően pályázati forrásból és kis mértékű saját erő hozzájárulással megújuló energiaforrás keretében napelemes rendszer kiépítésével 2012. évtől villamos-energia ellátással rendelkezik.

Az önkormányzati intézmények esetében kisebb felújításokat végeztünk, így valósult meg a Polgármesteri Hivatalban a kazán csere, a Felszabadulás u. 29. szám alatti ingatlanon egyrészt megvalósult a lépcsőfeljáró felújítása, valamint a szociális étkeztetés konyháján álmennyezet került beépítésre, továbbá a Petőfi utcai orvosi rendelők vizesblokkjai is felújításra kerültek.

Az intézmények karbantartását a szükséges mértékben az Önkormányzati Kft. folyamatosan biztosította.

3.) Sallai István Általános Iskola és Diákotthon felújítása, Konyha felújítása

2012-ben megvalósult az Általános Iskola világításkorszerűsítése, majd 2013-ban a fűtéskorszerűsítése pályázati forrás segítségével, de a továbbiakban szükséges lenne az épület teljes villamoshálózatának felújítása is. Az épület teljes felújítása a nem valósulhatott meg, pedig volt rá nyertes pályázatunk. A megghiúsulás oka az iskola felújítási pályázati keret kiürülése

Az Önkormányzati Kft. üzemeltetésében lévő konyha nyílászáróinak teljes cseréje 2014. nyarán valósult meg, melyhez az önkormányzat biztosította a forrást. Ugyancsak szükséges a konyha teljes felújítása, melyhez a felújítási tervek rendelkezésre állnak.

4.) Az önkormányzat gazdálkodásában a működési hiány visszaszorításra való törekvés, a pénzügyi, likviditási stabilitás megteremtése

Az önkormányzat gazdálkodása – a Kormány 2012. év végi adósságkonszolidációja révén – stabil, működési hiánnyal nem küzd, működési és fejlesztési hitelállománya nincs. A Kiszállási Víziközmű Társulatnak az OTP Bank Nyrt.-nél a szennyvízberuházás saját erejének pótlására hosszúlejáratú hitelszerződése van, melyhez az önkormányzat készfizető kezességet vállalt. A hitel 2015. áprilisában jár le, és a rendelkezésre tartást nem kívánjuk meghosszabbítani, mivel a szennyvízberuházás teljes forrásigénye biztosított.

5.) Közintézmények vagyonvédelmének további javítása

A riasztók kiépítése tekintetében előrelépés nem történt. Az önkormányzat minden intézmény esetében rendelkezik épületbiztosítással, melynek köszönhetően az óvodatető vis maior káreseménye során bekövetkező tetőjavítást közel 100 %-ban a vagyonbiztosítás kártérítéséből tudtuk finanszírozni.

6.) Meglévő utak felújítása, új utak építése, kerékpárút és járdaépítések

A szennyvízberuházás gerinchálózatának kiépítése következtében jelentkező útkivágások, útburkolások, sérült járdaszakaszok helyreállítása megtörtént, a felvágott aszfaltburkolatok újra

aszfaltozásra kerültek. A kivitelező cég hozzáállásának köszönhetően a kőalappal rendelkező utcák profiljának helyreállítása is megtörtént és új beruházként a szennyvíztisztító telep felé vezető út a Határ utca végéig szintén aszfaltburkolatot kapott. A Baba utca aszfaltburkolata a tönkrement szakaszán saját forrásból felújításra került.

A ciklus ideje alatt egyéb út és járdaépítések nem történtek.

- 7.) A „Kápolnai” összekötő út padkájának rendbetétele, külterületi földutak (hangsúlyozottan a lakott tanyás térségekre) járhatóvá tétele, a Kormány által meghirdetett tanyavédelmi program igénybevételével, illetve földtulajdonosi összefogással. Újfalu bevezető út megépítése pályázat bevonásával.

A Kápolnai út padkája önkormányzati saját erőből 2014. év elején feltöltésre került.

A tanyavédelmi program keretében az önkormányzat nyertes pályázatának köszönhetően sikerült egy függesztett grédert beszerezni, de annak használatához nagyobb teljesítményű erőgép beszerzésére is sort kell keríteni.

Az Újfalu esetében rendelkezésre állnak az útépítési tervek, de pályázati kiírás hiányában az út megépítését az önkormányzat saját forrásból nem tudta biztosítani. A meglévő út kátyúmentesítése és járhatóvá tétele megtörtént, de ez sajnos ideiglenes.

- 8.) A belvízzel veszélyeztetett tanyás térség vízelvezető rendszerének kiépítése központi forrás igénybevételével.

Egyik fő probléma, hogy a vízgazdálkodási társulatokról szóló törvényi változások miatt az önkormányzat illetékességi területén működő vízgazdálkodási társulat végelszámolása folyamatban van, így az általa kezelt, felügyelt csapadékgyűjtő és elvezető árkok kezelője jelenleg még nem ismert.

Másik probléma, hogy a központi források lehívására – pályázati kiírás hiánya miatt – miatt nem kerülhetett sor, így az elmúlt ciklus idején több külterületi tanyás ingatlan esetében is belvízvédekezést kellett elrendelni, mely kiadásnak jelentősebb hányadát sikerült vis maior támogatás jogcímén visszaigényelni.

- 9.) Meglévő közterületek, parkok állagának fenntartása, további közterület szépítés és építés.

A közterületek, parkok gondozását az Önkormányzati Kft., valamint a közfoglalkoztatott munkavállalók végzik.

A közfoglalkoztatás keretében az önkormányzatunk kisebb gépek és eszközök beszerzését valósította meg, melyek igénybevételével sikerült a közterületek, parkok gondozását biztosítani.

- 10.) Lakossági kommunális folyékony hulladék problémájának a szabályozások és lehetőségek szerinti megvalósítása

Szennyvízberuházás tényleges fizikai megvalósulása 2014. év márciusában kezdődött el belterületen gravitációs szennyvízhálózat megépítésével. Közel 18 km hosszú csatornahálózat épült ki négy darab átemelő szivattyúállomás megépítésével, a lakóingatlanokra történő beállások elkészültek és március 9-től elindult a próbaüzem a rákötések folyamatosak, így a beruházás nagy része mára gyakorlatilag megvalósult.

- 11.) Információs hálózati rendszer bővítése, a községben élő lakosság jövedelemszerző lehetőségeinek felkutatása, értékteremtő közfoglalkoztatás megszervezése.

Az önkormányzat a közfoglalkoztatás kereteit maximálisan kihasználta mind a foglalkoztatás, mind a képzés tekintetében. Sikerült olyan értékteremtő munka lehetőségeit megtalálni, mellyel jelentős

számú munkanélküli foglalkoztatása vált lehetővé. Pályázati lehetőségek kihasználásával, jelentős termelőeszköz-beszerzést tudtunk megvalósítani, melyek segítséget nyújtottak abban, hogy ma már az önkormányzati konyha alapanyag ellátásának jelentős részét helyben tudjuk előállítani.

12.) Külterületi temetők (kegyeleti emlékhelyek) méltó körülményeinek kialakítása, fenntartása, magánszemélyek és civil szervezettel való együttműködéssel.

A kettő külterületi kegyeleti emlékhellyé nyilvánított temető közül a Négyestelepi temető esetében civil összefogással méltó körülmények kerültek kialakításra, vízvételi lehetőség itt nem volt, de ebben az évben ez is rendeződött. A Rohodai temető rendbetétele önkormányzati erőforrásokból megkezdődött, de az ez évre átnyúló feladatok még hátra vannak.

13.) Kihasználatlan önkormányzati és nem önkormányzati tulajdonban lévő épületek újrahasznosítási lehetőségeinek felderítése.

Az önkormányzati épületek hasznosítása csak részben történt meg, továbbra is jelentős számú és alapterületű önkormányzati ingatlannal rendelkezünk, melyek alkalmasak különböző értékteremtő tevékenységek végzéséhez, illetve adott esetben mobilizálható vagyonként is szerepelhet.

14.) Település természeti adottságai kihasználhatóságának felkutatása

Elsősorban a település közigazgatási területén lévő meleg vizes kutak hasznosítása, mivel kutak műszaki paramétereinek és a meleg víz összetételének felmérése megtörtént. Néhány leendő befektető érdeklődő volt ugyan, de csak az érdeklődés szintjéig jutottak el.

15.) Meglévő közterületeken játszótér és szabadidőpark kialakítása.

Az óvoda területén megépített játszótér nyitva tartása, valamint a sportpálya nyitva tartása 2014-től biztosított a hét minden napján, lehetőséget adva az óvodás és az alsó tagozatos gyermekeknek, valamint a sportpályán a sportolni vágyóknak.

16.) Lakossági szelektív hulladékgyűjtés bevezetése.

Településünkön a műanyag pet palack, az üveg és a papírhulladék szelektív gyűjtése mellett 2014. évben lehetőség nyílt a textil ruhaneműk gyűjtésére is, melyek a közterületen kihelyezett szelektív gyűjtőkonténerekbe történnek.

Tisztelt Képviselő-testület!

A továbbiakban a 2015-2019. évekre vonatkozó gazdasági programra teszek javaslatot.

I.

A község bemutatása, demográfiai adatok

Kisszállás község közigazgatási területét az 53. és 55. számú főközlekedési főútvonalak szelik át. A község egyrészt az 55. számú főútról bekötőúttal érhető el, másrészt a 2006. évben megépült Kápolnai út megépítésével a település megszűnt „zsáktelepülésnek” lenni. Kisszállás Bajától és Szegedtől 50-50 kilométerre, Kiskunhalastól – az új út megépítésével 19 km-re helyezkedik el. Területén halad keresztül a Budapest-Belgrád vasútvonal. A község közigazgatási területe 9.206 ha, melyből a belterület 237 ha. Jelenleg a külterületen élők száma az összlakossághoz képest is jelentős, az összlakosság 2478 fő; külterületen élők száma: 402 fő.

A hat külterületi kerületből a II., III. és a IV. körzet sűrűbben lakott tanyás rész. Az itt élők elsősorban mezőgazdasági termelésből próbálnak megélni, illetve jelentős számban a munkavállalók a közeli Kiskunhalas munkahelyeire járnak.

A mezőgazdaságban mára a társas vállalkozások helyett a családi gazdaságok kerültek túlsúlyba, melynek az lett az eredménye, hogy addig, amíg a társas vállalkozások jelentősebb számú dolgozót foglalkoztattak, a családi gazdaságoknál ez nem jellemző.

2014. évben megkezdte működését egy aszfalt-keverő üzem, működik továbbra is a tejfeldolgozó, az Ivánkai telep megújult, mezőgazdasági szolgáltatásban és felvásárlásban segítik lakosainkat. A Jánosteleki kacsatelep és keltető a térség egyik legmodernebb és legnagyobb keltető üzemét indította el a közelmúltban. A Papdi Outlet Kft. a gépjavító tevékenységét helyben kereskedelmi tevékenységgel is bővítette. A kereskedelmi alapellátást az Univer-Coop Zrt-n kívül a 2-3 főt foglalkoztató kisüzletek biztosítják. Az önkormányzatunk kinyilvánította csatlakozási szándékát a térségünkbe szerveződő Százszorszépföld egyesülethez a helyi termelési, termék-előállítás, foglalkoztatási lehetőségek bővülése reményében.

A falu jelenlegi és jövőbeni helyzetének alapvető tényezője az itt élő lakosság száma, összetétele, képzettsége. Sajnos a lakosságszám még folyamatosan csökkenő tendenciát mutat a születések és elhalálozások, valamint az el- és ideköltözők negatív egyenlege miatt. A születések száma növekedést mutat, a fiatalok a viszonylag alacsony ingatlanárak miatt a településen maradnak ugyan, de munkalehetőséget csak településen kívül találnak, aminek elsősorban az a következménye, hogy óvodába még helyben járatják a gyerekeiket, de szaporodik azoknak a száma, akik általános iskolába is már Kiskunhalasra viszik a gyerekeiket.

Az elmúlt négy évben a korábbi évekhez képest az elvándorlás és az ideköltözés aránya némiképp javult, ennek oka, hogy bár az ingatlanok értéktelenedése megállt még így is jóval alatta marad a városi hasonló alapterületű és komfortfokozatú lakások forgalmi értékének.

A lakosság korösszetételét megfigyelve a településen élők átlagéletkora felfele ívelő. Az általános iskolai gyermeklétszám a következő öt évben lassú emelkedést mutat, ugyanakkor az időskorúak, elsősorban a szociális otthoni ellátást igénybe vevők száma nőtt meg jelentősen.

A munkanélküliek aránya továbbra is jelentős mértékű településünkön. A munka nélkül maradt családfő, vagy a gyés után munkát nem találó szülő helyzete megpecsételi az egész család sorsát.

Munkanélküliséggel küzdenek az iskolapadból kikerülő szakképzettséggel rendelkező fiatal munkavállalók, hiszen munkatapasztalat hiányában nehéz állást találni. Munkanélküliséggel küzd továbbá az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt álló, több évtizednyi tapasztalattal rendelkező ötven év feletti szakember is.

Az álláskeresőként nyilvántartott személyek aktív korúak ellátásában (szociális támogatás/segély) részesülhetnek, vagy az önkormányzat – mint a településen legtöbb személyt foglalkoztató – és más szerv (pld: KEFAG, Vízügyi Igazgatóság stb.) közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatási lehetőséget biztosíthat számukra.

A munkaerő-piacon történő elhelyezkedés reményében az utóbbi években egyre többen vállalták a Munkaügyi Központ által szervezett támogatott képzéseken történő részvételt. A képzéseken (parkgondozó, karbantartó, motorfűrészes kezelő, házi betegápoló, konyhai kisegítő stb.) többnyire az általános iskolai végzettséggel rendelkezők, illetve a szakképzettségüket hasznosítani nem tudók vettek részt. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szakképzettség megszerzését követően is a közfoglalkoztatásban történő elhelyezkedés a jellemző.

A kisebb-nagyobb vállalkozások is csak többnyire időszakos munkát biztosítanak tavasztól ősziig, vagy egyszerűsített munkaszerződéssel történik a foglalkoztatás néhány napra, néhány hétre. Tekintettel arra, hogy a szomszédos községek, városok is küzdenek a munkanélküliség jelenlétével, ezért az útiköltség miatt nem szívesen foglalkoztatnak vidékieket.

A községben a megváltozott munkaképességű személyek is segítségre szorulnak. A „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának elősegítése” TÁMOP 1.1.1 program a rehabilitációs ellátásban részesülő személyek részére biztosít foglalkoztatási lehetőséget, mellyel az önkormányzat is él 2014. július 1-től 2015. április 30-ig. Az alábbi táblázat a település munkanélküliségi adatait tartalmazza. Az álláskeresőként nyilvántartottak számának csökkenését többnyire a közfoglalkoztatásban résztvevők számának növekedése indokolja.

Lakosság szám alakulása

	Születés	Halálozás	Elvándorlás	Ideköltözés	Lakosság szám	Külterületi lakosok száma
2010.	11	38	62	27	2576	442
2011.	19	33	46	34	2553	431
2012.	21	53	50	45	2524	420
2013.	20	26	50	33	2501	398
2014.	16	39	34	48	2478	402

Munkanélküliek

Év	Álláskeresőként nyilvántartottak száma (fő)	Munkaképes korú népesség (fő)	Relatív mutató (%) (nyilvántartott álláskereső aránya a munkavállalási korú népességhez)
2000.	107	1799	5,95
2005.	123	1811	6,79
2010.	207	1735	11,93
2011.	219	1711	12,80
2012.	187	1630	11,4
2013.	157	1601	9,8
2014.	124	1716	7,23
2015. jan.	140	1716	8,16

1. Közfoglalkoztatás:

Az önkormányzat mindig is nagy figyelmet fordított a tartósan munka nélkül maradt személyek foglalkoztatásba történő bevonására. Igyekeztünk minden lehetőséget kihasználni valamennyi közfoglalkoztatási programban történő részvétellel és szigorúan törekedtünk az értékteremtő munka lehetőségeit is megtalálni. Minden évben jelentős számú munkanélküli foglalkoztatását vállaltuk.

Az egyik legjelentősebb program a 2012. március hónapban indított és a továbbiakban minden évben folytatott „**Start Mezőgazdasági program**”, melynek segítségével mezőgazdasági gépek, hűtőládák és a feladat ellátásához szükséges egyéb eszközök vásárlására kerülhetett sor. Elmondhatjuk, hogy jelenleg a mezőgazdasági feladatok elvégzéséhez szinte minden szükséges eszközzel rendelkezünk, ezért folytatva az előző évek munkáját, 2015. évben 15 fő foglalkoztatását vállaltuk 1 év időtartamra. A program egyrészt a foglalkoztatottak számára fontos, másrészt a község szempontjából is jelentőséggel bír, hiszen különböző zöldségfélék termesztésével a konyhai alapanyag szükséglet igen jelentős részét tudjuk folyamatosan biztosítani.

- A lakosság alapellátását biztosító intézményi rendszer megőrzése, működő képességének biztosítása (óvoda, iskola, egészségügyi- és szociális intézmények, idősek bentlakásos otthona, művelődési ház, könyvtár, sportlétesítmények).
- Felújításra szoruló középületek, közintézmények (iskola, óvoda, sportszarnok, művelődési ház, konyha) további felújítása, fejlesztése a hatékony és szakszerű működés érdekében. A munkanélküliség miatti átmeneti közmunkaprogramban maximális foglalkoztathatóság kihasználása, értelmes, értéket teremtő munkavégzéssel.

Kisszállás Község Önkormányzata az önkormányzati és egyéb szakmai törvények előírásai alapján kötelező és önként vállalt feladatait saját intézményhálózata útján a Polgármesteri Hivatallal, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervvel, valamint 2 önállóan működő költségvetési szervvel, nevezetesen a Napraforgó Óvodával, továbbá a Művelődési Ház és Könyvtár intézményekkel látja el.

A Kisszállási Sallai István Általános Iskola 2012. december 31-ig volt az Önkormányzat fenntartása alatt. 2013. januárjától az iskola működtetését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át és látja el.

Az időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátását, a házi segítségnyújtást, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat feladatait a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális szolgáltató Központja keretein belül látja el.

Az időskorúak nappali ellátása, valamint a támogató szolgálat és a közösségi ellátás az elmúlt ciklus ideje alatt megszűnt.

A községben 2 tanyagondnoki szolgálat működik, melynek keretében 2 fő tanyagondnokot főállásban foglalkoztatunk. Szükségessé vált egy falugondnoki szolgálat elindítása is, melyet pályázati forrásból megvásárolt gépkocsival tudunk elindítani.

Az egészségügyi alapellátást – mint kötelező önkormányzati feladatot – az önkormányzat az alábbiak szerint biztosítja:

- A háziorvosi ellátás tekintetében a település egy háziorvosi körzetet működtet, melyet 1 fő vállalkozó háziorvos és 2 fő – vállalkozó orvos által foglalkoztatott – asszisztens lát el.
- A 0,5 gyermekorvosi körzetben egy vállalkozó gyermekorvos és egy vállalkozó orvos által alkalmazott asszisztens dolgozik.
- Az 1 körzetet alkotó fogászati alapellátást – 14 óra osztott rendelési idővel – kettő fogorvos egy fogászati asszisztenssel látja el. 1 fő fogorvos vállalkozó, 1 fő fogorvost, valamint az asszisztent az önkormányzat közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatja.
- Készenléti és a hétfégi orvosi ügyeletet a Halas és Környéke Ügyeleti Társulás keretében kiskunhalasi központtal látjuk el.
- A védőnői szolgálatot egy védőnő végzi.

A Képviselő-testület 2009. január 5-én megalapította a 100%-ban önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságát, a Kisszállás Önkormányzati Kft-t. A gazdasági társaság az önkormányzat ún. háttérintézményi feladatait látja el (étkeztetés, karbantartás, közterület-fenntartás, zöldterület kezelés, vásár- és piac, állatfelvásárló telep fenntartás).

A temetkezéssel kapcsolatos feladatokat jogszabály alapján közszolgáltatási szerződésben foglaltak szerint jelenleg 2015. november 30-ig a Kegyelet Kft temetkezési vállalkozás látja el.

Az intézményi struktúrát értékelve megállapítható, hogy a település nagyságának, feladatkörének ellátásához megfelelő intézményhálózattal rendelkezik Önkormányzatunk.

Az önkormányzat Képviselő-testülete a jövőre vonatkozóan is kiemelt fontosságúnak tartja – Polgármesteri Programban is megfogalmazottak szerint – az alábbiakat:

- a meglévő szakmai alapokon nyugvó vezetői, intézményvezetői, képviselői munkakapcsolat megőrzését és továbbvitelét,
- széleskörű információcserét a lakossággal, a faluban működő civil szervezetekkel, intézményekkel,
- az információhoz jutás lehetőségeinek bővítését, integrált közösségi szintér továbbfejlesztését,
- a fiatalok minél szélesebb körű bevonását mind a községben, mind pedig település jövőjének kialakításába,
- a személyes és intézményi kapcsolatok ápolását, bővítését térségi önkormányzati vezetőkkel, testvértelepülésekkel, országgyűlési képviselőkkel, gazdasági vezetőkkel, vállalkozókkal, gazdálkodókkal,
- a gazdálkodók megélhetési lehetőségeinek bővítésére való törekvést, a helyben megtermelt áruk feldolgozási lehetőségeinek megkeresését,
- az önkormányzat lehetőségeinek kihasználását a munkahely teremtő vállalkozások befogadása érdekében.

1./ Költségvetési politika:

Az Önkormányzat Képviselő-testülete éves költségvetéseit a Magyar Köztársaság évente elfogadott költségvetési törvényei, a helyi költségvetési koncepció és a gazdasági programban meghatározottak alapján készíti el.

Költségvetési fő számaink:

ezer Ft-ban

Költségvetési év	Bevételi főösszeg	Kiadási főösszeg	Kapott költségvetési támogatás	Saját bevételek	Finanszírozási bevételek	Engedélyezett létszám (fő)
2011.	413.929	413.991	165.611	215.997	32.321	43
2012.	488.809	473.493	220.184	268.625	0	47
2013.	605.706	568.747	168.037	426.496	11.173	30
2014.	1.141.594	1.108.347	173.628	927.099	40.867	29

1. Adópolitika

- Az iparüzési adó mértékét az elmúlt ciklusban a testület nem emelte, miután az megegyezik az 1990. évi C. törvényben meghatározott maximális mértékkel. Csökkentésére a jelenlegi finanszírozási és bevételi források ismeretében akkor van lehetőség, ha nagyobb árbevételű, tartósan működő vállalkozás indulna el a településünkön. A csatornázás és a főút építése miatt több társaságnak is ideiglenes iparüzési adót kell fizetnie.
- A magánszemélyek által befizetett kommunális adó a teljes egészében a település működési kiadásait finanszírozza, mértéke 2010 évben emelkedett utoljára.
- Az átengedett központi adók közül 2013. január 1-től a gépjárműadó tervezett és befolyt összegének 40%-a illeti csak meg az önkormányzatokat. Ez az intézkedés az előző kettő évi tényadatok alapján várhatóan 6 millió Ft bevételkiesést okoz önkormányzatunknak.
- A települési adó bevezetése lehetőség és kényszer is egyben, amivel foglalkozni kell.

2. Működési bevételek

Az önkormányzat a költségvetési rendeleteiben az intézményi térítési díjakat a jogszabályokban meghatározott szabályok figyelembevételével 2014. évben az alábbiak szerint állapította meg.

Az óvoda esetében:

- Tízórai 78 Ft/fő/nap
- Napközi 300 Ft/fő/nap

Az általános iskolai étkeztetésben bevezetésre került a korcsoportok szerinti étkezési norma megállapítása. Az intézményi térítési díjak megállapítása ez alapján történt melynek mértéke a következő:

- Iskolai tízórai
  - 1. korcsoport 84 Ft/fő/nap
  - 2. korcsoport 84 Ft/fő/nap
- Iskolai menza
  - 1. korcsoport 172 Ft/fő/nap
  - 2. korcsoport 190 Ft/fő/nap
- Iskolai napközi
  - 1. korcsoport 330 Ft/fő/nap
  - 2. korcsoport 350 Ft/fő/nap

A szociális étkeztetés:

- Térítés díj 432 Ft/fő/adag
- Kiszállítási díj 80 Ft/nap/alkalom

A térítési díjakat a hatályos jogszabályok figyelembevételével az önkormányzat minden évben felülvizsgálja és a szükséges mértékben – a nyersanyag norma és a rezsiköltség ismeretében – módosítja.

A Képviselő-testület a lakbér és helyiségbérleti díjakat az elmúlt három évben csak az infláció mértékével növelte, melyet az éves költségvetés elfogadása előtt felülvizsgál.

Az önkormányzati tulajdonú épületek bérleti díját, valamint a piaci helypénz mértékének megállapítását a használat jellege és piaci helyzet határozza meg.

A jelentős nagyságú mezőgazdasági hasznosítású földterületek bérleti díját a piaci kereslethez kell igazítani, évente szükséges felülvizsgálni.

4./ Vagyonkezelési célok

A Képviselő testület az éves költségvetések összeállításakor minden esetben figyelembe veszi az adott évben meghatározott Vagyongazdálkodási irányelvekben meghatározottakat, így:

- hatékony és költségtakarékos intézményüzemeltetés,
- intézmények felújítása,
- forgalomképes ingatlanok racionális hasznosítása,
- ingatlanvagyon pontos számbavétele és számviteli nyilvántartásba vétele folyamatban van. Várható eredményének a tisztázott önkormányzati vagyonérték megjelenése kell, hogy legyen.

IV.

Településfejlesztés

A település helyzetét, sorsát, fejlődését számos külső, objektív törvényszerűség határozza meg, ugyanakkor lényeges szerepe van a tudatos településfejlesztési tevékenységnek, a sajátos belső eszközöknek és intézményeknek. A külső körülményeket figyelembe véve – annak előnyös és hátrányos oldalával egyaránt –, a település gyengeségeit mérsékelve, erősségeit hasznosítva kell felvázolni azt a jövőképet, azt az utat, mely a további felemelkedést szolgálhatja.

A Képviselő-testület 36/2015.(II.24.) ÖK határozatával elfogadta a 2014-2020. közötti európai Unió fejlesztési ciklus Bács-Kiskun megyei integrált területi programjának megvalósítására kötött együttműködési megállapodást. A fent megjelölt időszakra a rendelkezésre álló megyei területfejlesztési forrásból településünk a projekt költségének és megvalósításának idejének megjelölésével az alábbi fejlesztési és beruházási terveket terjesztette fel.

Kisszállás község Képviselő-testülete 2001-ben elfogadta hosszú távú településfejlesztési koncepcióját és kidolgoztatta, majd 2002-ben elfogadta Kisszállás Településrendezési Tervét.

A tervben a természeti, társadalmi, gazdasági, infrastrukturális állapotok és folyamatos felmérésével, vizsgálatokkal állapította meg azokat az adottságokat és lehetőségeket, melyek hosszú távon meghatározzák a település jövőjét. A rendezési tervet a Képviselő-testület első alkalommal 2006. évben felülvizsgálta a külterületi nem mezőgazdasági vállalkozások fejlesztési lehetőségei miatt.

Jelenleg is egy módosítási eljárás folyik egy külterületi mezőgazdasági vállalkozás munkahelyteremtést is lehetővé tevő beruházásnak megvalósítása érdekében.

1./ Községfejlesztés

A gazdaságfejlesztés alapja az infrastruktúra hálózat (utak, elektromos, víz és egyéb hálózatok) korszerűsítése, megépítése, bővítése.

1. Hulladékgyűjtés

A lakossági kommunális szilárd hulladékszállítást, megsemmisítést, valamint a folyékony hulladékkezelést kötelező közszolgáltatás keretében végeztetheti valamennyi település.

2014. év II. félévétől a szilárd hulladék begyűjtését és elszállítását az FBH-NP Közszolgáltató Kft. 10 éves közszolgáltatási szerződés alapján végzi.

2015. március 1-től 5 évig a folyékony hulladék elszállítását és ártalmatlanítást közszolgáltatási szerződésben foglaltak alapján Vismeg Zsolt mélykúti vállalkozó végzi el.

A folyékony hulladék összegyűjtésére és kezelésére megoldást jelent belterületen a megépült csatorna közmű és a március 9. napjától üzemelő szennyvíztisztító telep.

Folyamatos feladat a település kül-és belterületének tisztántartása, az illegális hulladéklerakók, környezetszennyező tevékenységek megakadályozása, megszüntetése.

2. Közlekedés, útépitések

A 2006-ban Kápolnai mezőgazdasági út megépítésével megszűnt a település „zsákfalu” jellege. További terveink között szerepel, hogy a Kisszállás - Kunfehértó összekötő út és kerékpárút 2020-ig III. negyedévéig megépítésre kerüljön a munkahelyek megközelítése valamint a turisztikai helyek megközelíthetősége érdekében. A projekt megvalósításának várható költsége 800 millió Ft, ideje 2017. I. negyedév - 2020. III. negyedév.

A külterületi úthálózat fejlesztéséhez szükséges tervek az Újfalu esetében évek óta rendelkezésre állnak, pályázati forrás esetén a beruházás megvalósulhat. A projekt megvalósításának várható költsége 100 millió Ft, ideje 2018. II. negyedév.

A tanyaközpontokhoz vezető utak elsődleges rendbe-tételével indítva folyamatosan helyre kell állítani a szükséges földutakat, melyhez külső források igénybevétele, pályázásával tudunk érdemben hozzáfogni.

A tulajdonviszonyok rendezésével, a külterületi úthálózat felújítás, fejlesztés saját forrásai közé be kell vonni a földtulajdonosok, földhasználók anyagi, társadalmi munka hozzájárulását.

A szennyvízberuházás befejezését követően tovább kell folytatni a belterületi utak építését, felújítását.

A település központjában a korábbiakban megkezdett járda felújítást, sétányépítést tovább kell folytatni.

Azokban az utcákban, ahol a lakosság társadalmi összefogással hajlandóságot mutat járda építésére vagy felújítására, a kezdeményezést anyagilag is támogatni kell. Ennek érdekében ki kell dolgozni a lakossági járdaépítések támogatásának rendszerét.

3. Gázellátás:

A belterületen a vezetékes földgáz-ellátás ellátottsági szintje az ingatlanoknak szinte majdnem 100 %. A már meglévő lakóutcák, melyből hiányzik a vezetékes gáz (Orgona, Nap) megfelelő lakossági igény megjelenése esetén a közműfejlesztéseket meg kell valósítani.

Külterületen a tagoltság miatt egyelőre nem indokolt a témával foglalkozni.

4. Vízellátás:

A község vízhálózata belterületen megfelelő szinten kiépült. A víztisztító-mű megépítése és üzembe helyezése óta a mélyfuratú kutakból nyert víz-tisztítás után megfelelő paraméterekkel kerül a vezetékhálózatba. Sajnos a vezetékhálózat korából adódó szennyezettsége nem minden esetben biztosítja a végkifolyókon az egészséges ivóvizet. 2007. évben pályázati forrás segítségével az I. számú kút melléfúrásos technológiai megoldással felújításra került.

Kiépült vezetékes vízhálózattal rendelkezik még az Újfalú településrész, ahol a vízfogyasztás alapján egy törpe vízműről nyernek vizet a vízfogyasztók. Itt sajnos tisztítatlanul, nem minden paraméterében megfelelő víz kerül a vezetékhálózatba. Az Almajori kút és vízmű telep is már az önkormányzat tulajdonát képezi.

Az önkormányzat csatlakozott a Dél-Alföldi Ivóvízminőség javító programhoz, mely keretében uniós forrás igénybevételevel belterületen némileg megújult a vízhálózat. Új tolozárak épültek be a vezetékrendszerbe amellet, hogy a meglévőket is sikerült kiváltani újakra.

Két szakaszon épült be új vezeték. A település fűtött kútjainak mértékadó vízhozama és a rendszer kapacitása lehetővé teszi azt, hogy az Újfalui településrész is a belterületi kutakról kapjon ivóvizet. Természetesen az újonnan kiépülő vezeték nyomvonala mentén lévő tanyák-és vállalkozások rácsatlakoznak a rendszerre, ily módon is bővül a vezetékes vízellátottság.

A vízmű kezelő-épület is bővült. Olyan vízkezelő berendezés létesül, amely a nyersvíz vas-mangántalanítására, ammónium-és arzén tartalmának eltávolítására lesz alkalmas.

Így rövid időn belül megoldódik a belterületi vízhálózat felújítása, annak érdekében, hogy a hatályos jogszabályoknak megfelelően a végkifolyókon is kifogásmentes víz legyen kinyerhető.

A településünk vízszolgáltatását az önkormányzat tulajdonában lévő víziközműből korábbiakban HALASVÍZ Kft, majd átalakulását követően a Kiskunsági Víziközmű Szolgáltató Kft biztosítja üzemeltetési szerződés alapján.

5. Csapadékvíz elvezetés:

A településen a csapadékvíz elvezetés tárolás hálózatának kiépítettsége, csak a fokozottan veszélyeztetett helyeken megoldott, nyílt és zárt csatornákkal. Továbbiakban is feladat a meglévők karbantartása, felújítása és a hálózat szükségességének vizsgálása, kiépítése.

Külterületen lévő nyíltárukú csapadékgyűjtő elvezető árkok és a Körös Ér az ATIVIZIG kezelésébe tartozik. Összességében elmondható, hogy állapotuk, karbantartottságuk nem biztosítják csapadékos időszakban a megfelelő vízvezetést. Az önkormányzat a közmunkaprogram keretében folyamatosan együttműködik az ATIVIZIG-gal a helyi munkanélküliek csatornatisztításra történő foglalkoztatásában.

6. Elektromos energia ellátás

A település elektromos energiahálózata már teljes területünkön a DÉMÁSZ ZRT tulajdona. A korábbi években a külterületi magánvonalak újraépítésével, felújításával és DÉMÁSZ tulajdonba kerülésével jelentős előrelépés történt a terület ellátásának színvonalában.

Az önkormányzat tervei között szerepel a közvilágítás további felújítása, bővítése és emellett külterületen is szükséges a tanyaközpontokban fejlesztéseket végezni.

2./ Település-üzemeltetés

Településünk jelentős meglévő zöldterülettel, közterületekkel rendelkezik. E területek kulturált állapotban tartására továbbra is szükséges forrásokat rendelni a költségvetésből.

A meglévő területek továbbfejlesztésével, új parkosítások megvalósításával növelni kell a zöldterületet, illetve a meglévő parkok felújításával szépíteni kell környezetünket, melybe a lakosságot is be kell vonni.

Az önkormányzati középületek felújítása mellett foglalkozni kell az önkormányzati bérlakások felújításával is.

A községben működő köztemetőt jelenleg Kegyelet Kft-vel üzemeltetjük. A közszolgáltatási szerződés november 30-án lejár. Új szerződés kötés előtt vizsgálni kell a lehetőségét annak, hogy az önkormányzat milyen feltételek mellett tudná a temetőt üzemeltetni. A temető terv 2007. év óta rendelkezésre áll, a szükséges karbantartásokat az Önkormányzati Kft. végzi.

A külterületen lévő temetőket a Képviselő-testület a 2006. évben készített Településrendezés tervében Kegyeleti emlékhelyekké nyilvánította. Mivel a lezárt temetőkben is ugyanazoknak a feltételeknek meg kell lennie, mint az üzemelőekben. Annak érdekében, hogy a feltételeket megteremtsük a 2015. évi költségvetésében e célra forrást különített el.

3. További fejlesztési elképzelések

- Önkormányzati intézmények felújításai

- Önkormányzati konyha bővítése, felújítása, eszközbeszerzése. A projekt teljes költsége 60 millió Ft, a megvalósítás ideje 2015. IV. negyedév - 2016. IV. negyedév.
- Napraforgó Óvoda fűtőkorszerűsítése, nyílászáró csere, tetőcsere felújítása, bölcsődei csoport beintegrálása, 2 fő részére munkahely teremtéssel. A projekt teljes költsége 60 millió Ft, a megvalósítás ideje 2015. IV. negyedév - 2016. IV. negyedév.
- Egészségügyi intézmények felújítása keretében a fogászati – háziorvosi rendelő felújítása, szigetelése, fűtés korszerűsítése, valamint a gyermekorvosi rendelő – védőnői szolgálat épületének felújítása, szigetelése, fűtés korszerűsítése, eszközbeszerzése. A projekt teljes költsége 30 millió Ft, a megvalósítás ideje 2017. I. negyedév - 2018. I. negyedév.
- Sallai István Általános Iskola nyílászáró csere, külső felújítás. A projekt teljes költsége 40 millió Ft, a megvalósítás ideje 2017. II. negyedév - 2017. IV. negyedév.

- *A bekötő út végén megálló Szeged-Bajai buszjáratok megállóinak megközelítését szolgáló kerékpárút és kiszolgáló épületek megépítése.*

Az 55-ös számú főút buszváróhoz kerékpárút építés, kiszolgáló épület építése, parkolóhely kialakítását szeretné megvalósítani. A projekt teljes költsége 100 millió Ft, a megvalósítás ideje 2016. II. negyedév - 2017. II. negyedév.

- *Szabadidőpark kialakítása, szabadidős sportolást biztosító létesítményekkel (kerékpárút, futópálya, szánkózó domb, erőlteti játékok telepítése)*

Szabadidő központ kialakítása a futballpálya mellett, melynek keretében a pálya melletti szabad terület zöld felületének felújítása, parkosítása, a szabadtéri erőlteti sporteszközök kihelyezése, megvilágítása kerülne megvalósításra. A projekt teljes költsége 50 millió Ft, a megvalósítás ideje 2016. II. negyedév - 2017. III. negyedév.

- *Nagyobb játszótér építése, Faluház kialakítása.*

A Felszabadulás u. 16. szám alatti önkormányzati ingatlan civil házzá történő átalakítása, a mellette lévő közterületen játszótér-építés. A projekt teljes költsége 50 millió Ft, a megvalósítás ideje 2016. IV. negyedév - 2017. IV. negyedév.

- *Foglalkoztatást bővítő pályázati lehetőségek kihasználása meglévő üzemépületek hasznosítása.*

- Ipari park létrehozása, közművesítése, és napkollektor park létrehozása egy 3,5 ha-os önkormányzati ingatlanon. A projekt teljes költsége 150 millió Ft, a megvalósítás ideje 2017. I. negyedév - 2017. IV. negyedév.
- Logisztikai központ létesítése vállalkozók részére. A projekt teljes költsége 300 millió Ft, a megvalósítás ideje 2018. I. negyedév - 2020. IV. negyedév.
- Geotermikus energia feltárása, melegvizes kút fúrása, kútfej kialakítása intézmények, üvegházak fűtésére. A projekt teljes költsége 200 millió Ft, a megvalósítás ideje 2019. I. negyedév - 2020. IV. negyedév.
- Tésztagyártó kisüzem létesítése a meglévő üzemépület felújításával, az épület elektromos rendszerének leválasztásával, berendezésekkel történő felszerelésével. A projekt teljes költsége 55 millió Ft, a megvalósítás ideje 2019. II. negyedév - 2019. IV. negyedév.

- *Közbiztonság fokozása, bel- és külterületen egyaránt.*

Az önkormányzat a Kisszállási Polgárőr Egyesületet támogatva az Egyesület által megvalósítandó beruházás keretében a közbiztonság javítása érdekében térfigyelő kamerarendszer kiépítését, valamint sebességjelző tábla kihelyezését tervezi. A projekt teljes költsége 12 millió Ft, a megvalósítás ideje 2016. II. negyedév.

V. Közoktatás

A) Óvodai nevelés, ellátás

Statisztikai adatai

Év	Gyer- mek létszám	Cso- port szám	Férőhely szerinti átlag létszám	Nap- közis csoportok száma	Egész napos ellátást igénylők	Foglal- koztatók száma	1 pedagó- gusra jutó gy. létszám	1 terem- re jutó gy. létszám	Vár- ha- tón iskolát kezd
2014/2015	61	3	20	2	55	4	10	20	21

2015/2016	61	3	20	2	45	4	10	20	18
2016/2017	60	3	20	2	45	4	10	20	18
2017/2018	57	3	19	2	42	4	10	18	18
2018/2019	57	3	19	2	42	4	10	18	18

Személyi feltételek

Év	Pedagógus létszám	Fejlesztő ped.	Gyógytestnev.	Pedagógiai asszisztens	Dajkák száma
2014/2015	6	2	1	1	3
2015/2016	6	1	1	1	3
2016/2017	6	1	0	1	3
2017/2018	6	1	0	1	3
2018/2019	6	1	0	1	3

Összesítő tábla

Év	Összes gyerek létszám	Csoportok száma	Pedagógus létszám	Pedagógiai asszisztens	Dajkák száma
2014/2015	61	3	6	1	3
2015/2016	61	3	6	1	3
2016/2017	60	3	6	1	3
2017/2018	57	3	6	1	3
2018/2019	57	3	6	1	3

Csoport összesítő tábla

Év	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Kiscsoport	19	20	19	17	19
Középső cs.	19	20	21	20	19
Nagycsoport	23	21	20	20	19

Intézményünk, a (2,5) 3-7 (8) éves korú gyermekek családi közösségben történő, törvényi előírásoknak megfelelő nevelésére, gondozására törekszik. Minden gyermek külön személyiség, akinek fejlesztésében egyénre lebontott módszereket alkalmazunk. Olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akik szeretnek óvodába járni, jól érzik magukat a gyermekközösségben, kiegyensúlyozottak, nyitottak a világra, érzelmileg gazdagok, érdeklődők, képesek a különbözőségek elfogadására. Bátran, egészséges önbizalommal, jól kommunikálnak, képesek kifejezni érzéseiket, igényeiket. Kedvelik a mozgást, illetudóak, tisztelik társaikat és a felnőtteket, szeretik és védik a természetet. A játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató környezetben a gyermek maga is befogadóvá, együttműködővé, segítőkészé válik és alkalmas lesz az iskolai élet megkezdésére. A gyermek érdekeit szem előtt tartva, a szülők elégedettségét mérlegelve alakítjuk az óvodai életet, amelyhez hozzájárul a dolgozók hivatásszeretete, a gyerek és a szülő tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése.

Alapvető feladatunk az egészséges életmód alakítása, melynek biztosítéka a partneri együttműködésre épülő egészségnevelési programunk. Minden pedagógus feladata, a gyermekek számára a fejlődéshez szükséges optimális feltételek biztosítása. A gyermek jelzéseire irányított komoly figyelem, a gyermek által ki nem mondott, csak tünetekkel jelzett segélykérés észrevétele a pedagógusoktól bizalmat,

elfogadást, odafigyelést, toleranciát, empátiát igényel. Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy egyediségéhez illeszkedő pedagógiai rendszerben, integrált környezetben nevelkedjen.

Hisszük, valljuk, hogy óvodáskorban a játék a fejlődés és a fejlesztés leghatékonyabb eszköze. A gyermekek egészséges személyiség fejlesztésének feltétele, az óvodában dolgozó felnőttek teljes körű együttműködése. Az óvodáskor végére a különbözőségekkel természetes módon együtt élni tudó, szolidáris játszótársakká és csoporttársakká igyekszünk a gyerekeket alakítani.

Élmények nyújtásával, a gyermekek szükségleteire épített játékos tanulás, önkifejezés széles lehetőségeinek biztosítása a célunk.

Az óvodai nevelés keretein belül fontos a multi és interkulturális értékek megismertetése, és a hozott hátrányok csökkentése, a gyermeki kompetenciák alakítása. Minden pedagógus feladata a gyermekek egyéni, differenciált fejlesztése, a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésével esélyegyenlőségük biztosítása, a gyermekvédelmi feladatok ellátása, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyeinek fokozása, a gyermekek és szüleik jogainak tiszteletben tartása, a helyes normák és értékek elsajátíttatása, betartatása.

A nem pedagógus alkalmazottak munkája nélkülözhetetlen az óvodai nevelés tekintetében, mellyel hozzájárulnak az óvodai élet eredményességéhez.

A pedagógus életpályamodell bevezetésével, folyamatosan kerül sor a következő években, a kolléganők minősítésére, a tanfelügyeleti ellenőrzésekre az ágazati irányítás rendeletei alapján. Ennek igyekszünk megfelelni minden tekintetben.

Az óvoda személyi, és tárgyi feltételek tekintetében megfelel a törvényi előírásoknak. Az épület állaga azonban folyamatosan romlik, a tetőszerkezet és az ablakok cseréje, a fűtésrendszer komplett korszerűsítése lenne a legfontosabb feladat a jövőt tekintve.

A benti és kinti eszközkészletünk állagmegóvása, a meglévő értékeink megőrzése, védelme, elhasználódott eszközök pótlása folyamatos feladatunk. Ezek részletezését minden évben a költségvetési terv tartalmazza. A meglévő gyermeklétszám és a születésszámok ténye biztosítja az óvoda jelenlegi formában történő működését. Az óvoda stabil nevelőtestülete felhígult, a nyugdíjba vonulások kapcsán. Olyan új kolléganők befogadása a célom, akik azonosulni tudnak pedagógiai programunk céljaival, feladataival, vagy meglévő kompetenciáikkal előbbre viszik óvodánk nevelési koncepcióját.

B) Általános Iskolai ellátás

Pedagógusok száma: 13 fő

Technikai dolgozók: 2 fő

Oktató nevelő munkát segítő: 2 fő

Gyermeklétszám alakulása az elkövetkező öt évben:

A Kiszállási Sallai István Általános Iskola fenntartója és működtetője a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ.

Az önkormányzathoz az épületek állagmegóvása, felújítása tartozik. Ezért a gazdasági tervhez csak nagyobb beruházásokat javaslok.

Az iskola kastély épülete és a volt diákotthoni épület rossz állapotban van. A kastélyra új tető került, de az épület homlokzata továbbra is csúnya, letöredezett a vakolat, lepörgött a festék. Az újravakolás és

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
1.o	18	21	18	18	18
2.o	14	18	21	18	18
3.o	17	14	18	21	18
4.o	17	17	14	18	21
5.o	11	17	17	14	18
6.o	18	11	17	17	14
7.o	19	18	11	17	17
8.o	17	19	18	11	17
össz.:	131	135	134	134	141

festés nagyon időszerű lenne.

Az épületek nyílászárói régiiek, elkorhadtak. Mindkét épületen rosszul záródnak, több centiméteres rések vannak rajtuk. Évtizedek óta nem voltak karbantartva vagy festve. A hatékony fűtés érdekében is elengedhetetlen a cseréjük.

A tantermek padlózatai, illetve a folyosó parkettái kopottak. Az elmúlt években szülői segítséggel néhányat felcsiszoltunk, de sajnos annyira elvékonyodtak, hogy cserére lenne szükség.

Az iskolai mosdóinak helyzete is kritikus, kivétel a két emeleti, melyet szülői összefogással újítottunk fel, cseréltük ki a vízvezetékét. A többi esetben vezetékeket kellene cserélni, új csempe és felszerelés kellene.

A fűtőkorszerűsítés keretében új kazánokat kaptunk, de a csőrendszer nem lett cserélve, a radiátorok ósrégiiek a kastélyépületben, így gyakran volt probléma a termék hőmérsékletével.

Az iskola felső szintjén történt világításkorszerűsítés, sajnos a többi részen sok probléma van. Rendszeresen cserélik a neoncsöveket, de a teljes hálózat felújítása lenne szükséges.

Az iskola tetőcseréjénél a belső udvar betonlapjai sérültek, megsüllyedtek. Rendkívül balesetveszélyessé váltak. A hátsó bejáratnál a beton feltöredezett, kikopott. A nagy vasajtó elrozsdásodott, töredezetté vált. Ennek a cseréjére is szükség lenne.

Az iskola kerítése szintén töredezett, gyakran kellett hegeszteni már. Új kerítés kellene az Iskola utca felől.

Az épület előtt lévő betonjárda teljesen feltört, szintén balesetveszélyes.

A Sportszarnok állapota ismert az önkormányzat előtt. A fűtéssel van a legtöbb probléma. Az átvételkor a cserélt kazánok mellé nem kaptunk fűtőt. Jelenleg egy női közmunkás látja el a feladatot. A világítás cseréje szintén időszerű lenne, de a nyílászárók is rosszak.

A KIK nem tud új dolgozót biztosítani a parkgondozáshoz. A parkban rendkívül sok munka lenne, de sajnos, ha ez így marad, akkor egyre rosszabb képet fog mutatni. A falu érdeke is lenne, hogy a kastélypark gondozása megoldott legyen.

Az iskola és a sportcsarnok felújítása jelentős anyagi terhekkel járna, de pályázatok segítségével talán megoldható lenne egy-egy terület modernizálása.

VI. Közművelődés

Az önkormányzat a következő ciklusig is fontos értékhozó közösségi tevékenységnek tartja a közművelődést, ezért anyagi forrásaihoz megfelelően szeretné fenntartani az önkormányzati kulturális intézményrendszerét, a művelődési házat és könyvtárat.

Gondoskodik a közművelődési feladatok ellátásához szükséges színtér és infrastruktúra fejlesztéséről, fenntartásáról, a már meglévő intézményi háttér felújításáról, amennyiben ezt a pályázatok lehetővé teszik. Lehetőséget keres az elavult intézmény felújítására, nyílászáróknak és a tetőnek a cseréje. Történjen meg az intézmény teljes belső festése.

Ebben a ciklusban történjen meg az intézmény akadálymentesítése, mert a törvényi szabályozások ezt minimumkövetelményként szabályozzák. Mellesleg sok idős képtelen egyedül bejönni az intézménybe. Szükség lenne a nagy értékek miatt végre a riasztórendszer kiépítése is és egy kültéri kamera sem ártana a vandálok ellen. Igény lenne a következő az intézmény mellé egy játszóteret kialakítására, amit sok kisgyerekes család tudna látogatni.

A Művelődési ház és könyvtár elmúlt évtizedben kiépített technikai berendezései megfelelnek a kor színvonalának, sőt egy ekkora településen korszerűnek minősülnek. Ezek a berendezések biztosítják a megfelelő színvonalú rendezvények technikai háttérét, ezért a következő években ezek cseréje nem szükséges, csak a karbantartása. Az informatikai rendszerünk elavult a számítógépek cseréje, egy új fénymásoló is szükséges.

Az intézmény megfelelő kapacitású közösségi színtérrel rendelkezik, amely konferenciák, színházi és könnyűzenei programok, lakodalmak, vásárok rendezésére is alkalmas. Kisebb termeiben pedig lehetőség van kiállítások és kisebb akár családi rendezvények lebonyolítására is.

Ebben a ciklusban is tovább kívánja támogatni az önkormányzat a kiemelt kulturális rendezvényeket.

- Kórustalálkozó
- Nemzetközi Néptánc Találkozó
- Kastélyest
- Falunapi rendezvények
- Községi Gyermeknap
- Tűzzománc-tábor
- Adventi est
- Szeretlek Magyarország

Továbbra is helyet kell adni és az anyagi lehetőségekhez mérten támogatni a kulturális csoportokat. Fenntartásukhoz, működésükhöz alakuljon meg egy kulturális egyesület, de ez nem helyettesítheti az intézményi struktúrát.

Továbbra is szeretné fenntartani az Önkormányzat ebben a formában a Községi Nyilvános Könyvtárat. Biztosítani kívánja a könyvtári állomány fejlesztését a beszerzett korszerű könyvtári programok pedig a kölcsönzést teszik gyorsabbá és komfortosabbá az online katalógus lehetővé teszi, hogy bárhonnán tájékozódjanak az állományról. Szerepet vállal a digitális írástudás növelésében, melyhez szükséges új olvasói számítógépek. Biztosítja a könyvtári programok anyagi háttérét, lehetőséget adva arra, hogy minél szélesebb rétegek látogathassák ezt az intézményt az esélyegyenlőséget megteremtve. Gyors, széleskörű információ szolgáltatást nyújt.

Fontosnak tartjuk továbbra is a kulturális pályázatok figyelését és lebonyolítását, hiszen jelentős plusz költséget hoz az intézmény számára. Minden évben megpályázzuk az NKA és a Minisztérium érdekeltség-növelő pályázatait, de minden más lehetőséget is megragadunk.

Kellene a községi honlap fejlesztésére egy szakembert alkalmazni, hiszen a honlap a falu elsőszámú kommunikációs eszközévé kellene válnia. Ez minden más kommunikációs eszköznél hatékonyabban alkalmas a lakosság interaktív informálására. Nem lebecsülendő a honlap közösségszervező ereje sem, hiszen a megjelenített események, civil szervezetek, egyházak, sportegyesületek stb. eddigieknél nagyobb nyilvánosság-hoz juthat. Továbbra is bevonunk minden lehetőséget az információs áramlásra. pl. facebookon.

Jó lenne újraindítani a Mai Kisszállás helyi sajtót, az ötletek megfogalmazódtak, anyagi eszközöket keresünk.

Az Uradalmi Hírmondó kiadványt jó lenne tovább fejleszteni és a bővített változatát újra nyomtatni.

Bór Józsefné Kisszállás története című munkáját érdemes lenne kiadatni az eredeti fotókkal együtt.

Kisszállás Község Képviselő-testületének továbbra is fontos a község kulturális életének megfelelő szintű biztosítása, amit nem tud elképzelni sem a civil szervezetek sem az intézmény működtetése nélkül.

VII. Szociális intézményi ellátás

Személyi feltételek és ellátást igénybevevők számának alakulása

Szolgáltatás megnevezése	2011.	2012.	2013.	2014.
Házi segítségnyújtás	1,75 fő gond.-ápoló Éves szinten átlagosan 13 fő ellátott	1,75 fő gond.-ápoló Éves szinten átlagosan 14 fő ellátott	1,75 fő gond.-ápoló Éves szinten átlagosan 15 fő ellátott	1,75 fő gond.-ápoló Éves szinten átlagosan 16 fő ellátott
Nappali ellátás	2011.05.30.-al meg szűnt a szolgáltatás			
Idősek otthona	1 fő részlegvezető 1 fő gazdasági és szociális ügyintéző 1 fő főnövér 7 fő gondozó - ápoló 1 fő mentálhigiénés és foglalkozás szervező munkatárs 2 fő takarító és mosónő	1 fő részlegvezető 1 fő gazdasági és szociális ügyintéző 1 fő főnövér 7 fő gondozó - ápoló 1 fő mentálhigiénés és foglalkozás szervező munkatárs 2 fő takarító és	1 fő részlegvezető 1 fő gazdasági és szociális ügyintéző 1 fő főnövér 7 fő gondozó - ápoló 1 fő mentálhigiénés és foglalkozás szervező munkatárs 2 fő takarító és	1 fő részlegvezető 1 fő gazdasági és szociális ügyintéző 1 fő főnövér 7 fő gondozó - ápoló 1 fő mentálhigiénés és foglalkozás szervező munkatárs 2 fő takarító és

		mosónő	mosónő	mosónő
Ellátást igénybevevők száma éves szinten	30 fő	30 fő	30 fő	30 fő

Az előző nehéz gazdasági években fejlesztésekre nem volt lehetőség, ezért az intézményünk eszközei és az épület állaga leromlott. Az önkormányzat következő gazdasági programjában szeretnénk, ha a költségvetésben biztosítanák az alábbi fejlesztési terveket.

- 1 db számítógép vásárlása (jelenlegi elavult több programmal dolgozunk rajta 2008.-ban vásárolt)
- Lakószobák festésének befejezése és ajtók festése az alagsori szinten
- Vasaló szobában a villanyhálózat felújítása
- Ellátottak bútorzatának felújítása (beteg ágyak beszerzése)
- Lakószobákba a beteghívó kiépítése (szakmai követelmény)
- Külső állagmegóvás (omlik a vakolat, esőcsatornák tisztítása, felújítása)

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Önkormányzat a 2015-2019. választási ciklusra vonatkozó gazdasági programját fentiekben foglaltak figyelembe vételével az alábbi pontokban foglaltak szerint javaslom elfogadni.

.../2015.(III.26.) ÖK

Határozati javaslat

Gazdasági program meghatározása

Kisszállás község Önkormányzat Képviselő-testület megtárgyalta és a mellékletben foglaltak szerint elfogadja a 2015-2019. évekre szóló gazdasági programját.

A gazdasági programban meghatározott fő célkitűzések, feladatok:

1. Az önkormányzat kötelező és önként vállalt tevékenységeihez szükséges pénzügyi alapok biztosítása, az intézményhálózat működtetése.
2. Pénzügyi tartalékalap képzése, fenntartása a pályázatokhoz szükséges önerő biztosításához.
3. Az önkormányzati vagyonnal történő felelős gazdálkodás, felújítások, karbantartások, energia-racionalizálási lehetőségek felkutatása kivitelezése az intézmények fűtésrendszerei tekintetében és a közvilágítás bővítése.
4. Sallai István Általános Iskola és Diákotthon, Konyha, egészségügyi intézmények, Napraforgó Óvoda felújítása.
5. Tanyagondnoki busz cseréje pályázati forrás igénybevételével, falugondnoki szolgálat elindítása gépkocsi beszerzéssel
6. Közintézmények vagyonvédelmének további javítása, a Művelődési Ház és Könyvtár riasztóval történő felszerelése, a településre térfigyelő kamerák telepítése.
7. Meglévő utak, járdák felújítása, új utak és járdák építése.
8. Kerékpárút építés.
9. A külterületi földutak járhatóságának javítása a tanyavédelmi program igénybevételével, illetve földtulajdonosi összefogással.
10. Újfaluba bevezető út megépítése pályázat bevonásával.

11. A belvízzel veszélyeztetett tanyás térség vízelvezető rendszerének kiépítése központi forrás igénybevételével.
12. Meglévő közterületek, parkok állagának fenntartása, további közterület szépítés és építés.
13. Információs hálózati rendszer bővítése.
14. A községben élő lakosság jövedelemszerző lehetőségeinek felkutatása.
15. Értékteremtő közfoglalkoztatás további biztosítása.
16. Külterületi Rohodai temető méltó körülményeinek kialakítása, fenntartása.
17. Kihasználatlan önkormányzati és nem önkormányzati tulajdonban lévő épületek újrahasznosítási lehetőségeinek felderítése.
18. Település természeti adottságai kihasználása, kamatoztatása.
19. Meglévő közterületeken játszótér és szabadidőpark kialakítása.

Kisszállás, 2015. március 18.

Kispál István
polgármester